

Thema's en variaties: ontwerpmethodie voor Almere-in-kaart

Gemeente Almere werkt al jaren met kaarten in combinatie met data om de medewerkers te voorzien van gerichte informatie. Sinds 2001 draait voor de interne organisatie de ArcIMS **kaartviewer Almere-in-kaart**. In deze viewer waren alle kaarten op te roepen. Dit concept werkte niet meer. De viewer was verouderd en het plaatsen van alle kaarten in één viewer werd als onoverzichtelijk ervaren. Met **WebGIS Publisher** is Almere een geheel andere weg ingeslagen.

Scrummend naar Almere-in-kaart 3.0

In 2015 is de gemeente overgegaan op een andere benadering. Het werken met thema's sluit beter aan bij de informatiebehoefte van gemeentelijke afdelingen en de diensten. De Geo afdeling zet nu voor elk werkproces een dienstgerichte themakaart op. Hierbij volgen ze de **scrummethodiek**. Tijdens een workshop met de belanghebbenden worden de informatiebehoeften vastgesteld, ideeën geopperd en mogelijkheden onderzocht. Bij deze sessie zijn ook altijd gegevensbeheerders en technici van ICT aanwezig zodat al een eerste richting kan worden bepaald.

CMS voor kaarten

De afdeling Geo heeft het voordeel dat de data in één (Oracle) database is opgeslagen. Doordat er toegang is tot alle gemeentelijke data, kunnen er specifieke dataviews worden gemaakt. Informatie formuleren met een adres of gebied(en) als uitgangspunt, levert veel inzicht op. Een adres als zoekingang blijkt een erg efficiënte en tijdsbesparende werkwijze op te leveren voor veel afdelingen.

Voor het ontwikkelen van de themakaarten gebruikt Almere WebGIS Publisher. WebGIS Publisher, door gebruikers kortweg WGP genoemd, kan men zien als een **Content Management Systeem** voor kaarten.

Variaties op een themakaart

WebGIS Publisher werkt op basis van themakaarten. Eenmaal een themakaart samengesteld (ondergrondkaarten, luchtfoto's, kaartlagen met specifieke data) geeft het je de mogelijkheid om supersnel variaties op een thema te maken en een nieuwe themakaart aan te bieden.

In de beheeromgeving WGP-beheer kan men interne kaartservices en externe services (PDOK, INSPIRE, NGR) aanroepen en deze voorzien van eigen styling of de styling van een bijbehorende SLD overnemen. Hier configureert men ook de functionaliteit die in de viewer aanwezig moet zijn (navigatie, printen, redlining, meten, etc.) Men kan hier de functionaliteit in de viewer voor verschillende devices (desktop, tablet/smartphone, webpagina widget) op maat samenstellen.

Plan van Eisen en Klantgerichtheid

Emil Otte, geo-info adviseur bij gemeente Almere, vertelt enthousiast over de toepassingsmogelijkheden:

“We hebben vooraf goed nagedacht over de eisen die we aan de nieuwe software stellen. Vanuit de aanwezige data-infrastructuur willen we met het pakket efficiënt kunnen werken, volgens open standaarden (INSPIRE). We zochten naar een pakket met veel gebruiksmogelijkheden waarbij we tegen lage beheerkosten op een intuïtieve en eenvoudige manier onze taken kunnen uitvoeren.”

“Als we **klantgericht** willen werken, moeten we de klantwensen kunnen inlossen. Een team op een afdeling wil bijvoorbeeld afgeschermd gebruik kunnen maken van specifieke data en speciale functionaliteit. Dus moet je voor zo’n team een themakaart opzetten waarop alleen zij toegang hebben in een viewer, waarin we voor hun aangepaste functionaliteit aanbieden.

Doordat je kunt meedenken met de vraagsteller maak je eigenlijk steeds een kaart op maat. Dat verhoogt het gebruik van de kaart en maakt ook dat men nieuwe ideeën inbrengt om kaarten ook in andere projecten in te zetten. En afdelingen zijn bereid om daarvoor budget in te zetten omdat ze zien dat het gebruiksgemak zichzelf terug betaalt. “

Data ontsluiten

Het uitgangspunt is dat gegevens bij de bronhouders blijven maar wel meervoudig worden benut; dat lukt in de architectuur van Oracle / Geoserver / WebGIS Publisher uitstekend. Vanuit open standaarden worden koppelingen met bijvoorbeeld belastinggegevens, data beheer openbare ruimte, sociale data, BAG en binnenkort BGT opgezet.

Blij workshops

“Ik geef regelmatig een workshop voor medewerkers van de gemeente vanuit de Almere Academie.” vertelt Emil Otte, “Aan de hand van een themakaart leid ik ze door de viewer. Ze leren hands-on de mogelijkheden van de kaart ontdekken. Dat levert altijd blij reacties op. De feedback tijdens deze bijeenkomsten zijn voor ons een voedingsbodem voor nieuwe ideeën.”

“We hebben inmiddels een scala aan themakaarten gemaakt. Van baliemedewerker tot handhaver, van ecooloog tot vergunningverlener, van lichtmastbeheer tot Programma (-management) Bureau Stad die focus gebieden in kaart willen hebben waarop ze met editing tools in kunnen tekenen. Met name in het sociale domein zijn nog veel inzichten te winnen met het in kaart brengen van statistische gegevens.”

“Selectietools en redlining zijn mooie gereedschappen. Als een afdeling bijvoorbeeld een brief moet versturen naar enkele straten in een wijk, hoeven wij de bijbehorende adresgegevens niet meer te leveren. Via Almere In Kaart kunnen medewerkers deze eenvoudig zelf genereren.”

En ook het opslaan van kaartbeelden als **favorieten** is praktisch wanneer je op een later moment dezelfde informatie weer nodig hebt. Data editen is de volgende stap die we gaan maken; ook dat kan met WebGIS Publisher. Met onderliggende controle scripts zorgen we dat alles topologisch correct blijft. “

Toekomstig gebruik

Momenteel publiceert Almere haar kaarten op internet met een plugin. "In de nabije toekomst gaan we met de widget-viewer van WebGIS Publisher werken, dat geeft ons veel meer mogelijkheden.

En wanneer in de komende versie ook de App-generator ter beschikking komt, kunnen we onze inventarisaties en inspecties ook eenvoudig organiseren. Dan wordt het geheel wel erg krachtig!"

Meer informatie bij Emil Otte: eotte@almere.nl

Website: www.webgispublisher.nl

Geobuzz: beursstand 8 Nieuwland Geo-Informatie

Greep uit de themakaarten:

- Hondenuitlaatkaart
- Ecologische kaart
- Lichtmasten beheer
- Bouw, woning en vergunningverlening
- Bomeninventarisatie
- WOZ / eigenaar / vergunning
- Sociale atlas
- Migratie stromen
- WMO voorzieningenkaart
- Niet werkende werkzoekende op 6ppc
- Dagbesteding en Leerlingenvervoer
- Boomsoorten
- Speeltoestellen
- Beheerobjecten: bestek voor aannemers
- Grondmasker Groen: beheergebied van gemeente
- Vergunningen, toezicht en handhaving
- Grondeigendommen
- Almere in kaart informatieportaal
- Focusgebieden Programma Bureau Stad
- Groen
- Riolering
- RIB (Riolering Inspectie Beheer)
- Inzicht in keuzes beheer
- Kwaliteitskaarten
- Ruimte Ordening en Milieu
- Sociaal domein
- Walk of Fame